

Bert Keizer

Haar naasten
zien veel meer
dan alle scans
bij elkaar

VINCENT BOON

Dapper dokters

Bij ons was meneer S. opgenomen, 41 jaar oud, ineens overvallen door onbegrijpelijke neurologische symptomen. Het bleek om hiv te gaan waarbij hij een PML ontwikkelde. Nee, dit wordt niet zo'n onbegrijpelijke cardiologische ontslagbrief waarin de patiënt 'een LDS-H onderging wegens pseudo occlusive FS-III-abrasion, bij SADC-GSq rotatie, in het kader van een LV-LA tropioid negatieve ISVW'. PML is progressieve multifocale leukencefalopathie of zoals de coassistent het uitdrukte: overal steeds meer gaten in de witte stof. Ja, maar als je het in het Grieks zegt lijkt het net of je weet waar je het over hebt.

Meneer S. was er cerebraal uitermate beroerd aan toe: hemibeeld, motorisch onrustig, onstuitbaar roepgedrag, incontinent van alles en daarbij doodongelukkig. Het ziekenhuis wilde nog een MRI doen om een IRIS uit te sluiten. Moet u zelf even opzoeken, want zoveel ruimte heb ik niet. Ik had nog nooit van een IRIS gehoord, maar toen de eventuele therapie prednison bleek te zijn, durfde ik gewoon te zeggen: zullen we alleen scannen als hij ervan opknapt? Vond de neuroloog ook. Geen scan dus. Tot mijn niet geringe vreugde blijken wij in deze episode Dappere Dokters te zijn. Mirella Buurman beschrijft deze categorie beroepsgenoten in het NTVG van 19 oktober. 'Dappere dokters gaan in gesprek met specialisten over het nut van voorgestelde behandelingen. Dappere dokters durven nee te zeggen.' Het simpele idee is alleen die diagnostiek en zorg te leveren waar de patiënt wat mee opschiet. Als je het zo opschrijft dan hoop je

maar dat het niet tot de wereld doordringt dat hiervoor gepleit moet worden. Ik trof een gaaf voorbeeld van zinloze diagnostiek in het boekje *Wils Verklaring*, een uitstekend verslag van het dementeringsproces van Wil van Gelder, de vrouw die euthanasie kreeg hoewel al gevorderd dement.

Tussen 1991 en 2010 werd ze zeven keer gescand en onderging zij meerdere lumbaalpuncties. En dat bij een ziekte waarvan we al tientallen jaren weten dat de hetero-anamnese het beste diagnosticum is. Het trieste, of het belachelijke, is dat de scans aanvankelijk niet 'kloppen' met haar gedrag. Zo krijgt ze in 2003 te horen dat het geen Alzheimer is. Hoera! Maar ze is dan al twaalf jaar aan het tobben met een steeds maar erger wordende geestelijke aftakeling. Haar man, haar kinderen en haar vriendinnen zien veel meer dan alle scans bij elkaar. En toch blijft men naar die verrekte scans kijken. In 2005 blijkt de hippocampus eigenlijk nog best in orde, maar ze kan de weg naar huis niet meer vinden en ziet geen kans meer om boodschappen te doen of een maaltijd te bereiden.

Bestaat er bij een dergelijk ziekteproces nietiger informatie dan de mededeling dat het op de scan best meevalt? Wat vindt u van 'Dappere Dokters scannen geen Dementen'? ■